

Յարաւթիւն Պէնիւնան։ Ա. մրցանակ թուաբանութեան, Աշխարհագրութեան, Պատմութեան, Իրագիտութեան, Գծագրութեան. Գոհացուցիչ՝ Հայերէնի։ Բ. կարգի վկայագիր։ 5 մրցանակ։

Լեւոն Տէրմէնիւսեան։ Ա. մրցանակ Իրագիտութեան, Գծագրութեան. Բ. Աշխարհագրութեան, Պատմութեան, Հայերէնի. Գոհացուցիչ՝ Բրիտանականի։ Բ. կարգի վկայագիր։ 5 մրցանակ։

Ը. ԴԱՍԸՆ (Նախապատրաստողական)

Լեւոն Նաչտրգեան. Ա. մրցանակ Բրիտանականի, Աշխարհագրութեան, Հայերէնի, Տաճկերէնի Գծագրութեան. Բ. Ս. Գր. պատմութեան, Գաղղիերէնի. Գոհացուցիչ՝ Իրագիտութեան, Թուաբանութեան։ Ա. կարգի վկայագիր։ Յետին ըննութեան ժամանակ, փոխանակ 6 թուի, Բ. Գանդիսացաւ 5, 25ով. 7 մրցանակ։ Վիկտոր Հայկապետ։ Ա. մրցանակ Հայերէնի, Գծագրութեան, Բ. Ս. Գր. Պատմութեան, Թուաբանութեան, Աշխարհագրութեան, Գաղղիերէնի. Բրիտանականի։ Բ. կարգի վկայագիր։ 7 մրցանակ։ Մրտաշէն Փանոսեան։ Բարի վարուց Նշանն առաւ։ Բ. մրցանակ Ս. Գր. Պատմութեան, Աշխարհագրութեան, Հայերէնի, Գաղղիերէնի. Գծագրութեան. Գոհացուցիչ՝ Բրիտանականի։ Բ. կարգի վկայագիր։ 5 մրցանակ։ Նեղոսն Ապտաղախեան։ Ա. մրցանակ Իրագիտութեան, Հայերէնի. Բ. Ս. Գր. պատմութեան. Աշխարհագրութեան, Գաղղիերէնի, Գ. կարգի վկայագիր։ 5 մրցանակ։

Հինգէն վար մրցանակ առնող աշակերտներն յիշեն զանց կ'առնենք։ Մրցանակաբաշխութեան յաջորդեց տաճկերէն խօսքն որուն ի պատասխանի Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն ազդու բառերով Բարեխնամ Խնքնակալի Սուլթան Ալտիւլ Համիտ Բ. Խանի՝ դպրոցական հոգածութիւնն եւ կրթութեան նուիրած մտադրութիւնն դրուատելէն ետեւ, կարճ յորդորանքով մը կը քաջալերէր աշակերտներն իրենց ուսմանց շաւղին մէջ յարատեւելու եւ իր 2 ժամու զուարճութիւններէն վերջը՝ հանդիսատեսը ցրուեցան վարժարանիս սրահները՝ օրւան տօթէն զովանալու։ Ժամ մը ետքը Վարժարանին դռներն երկամեծայ պարապոյ աւուրց համար կը փակուէին, վերստին Սեպտեմբեր 1ին բացուելու համար։

Բանկալիի։

ՄեծԱՆՈՐԵՑԻ

ՐԱՆԱՍՏԵՂԺԱԿԱՆ

ՌԻԻԻԺ ԶԵԻՇՇԵԺ ԻԹԻԻԿԵ (ԸՍԶ ԼԵՓՈՒԿԵՆ)

Իշուկ մը կար
Մարմով տըկար.
Գտնել պատիւ
Կ'ուզէր հարցիւ։
Մտածեց շատ ...
«Կապիկ պոչատ
Ըլլամ, կամ ձի
Նետեմ՝ աքթի.
Հծնան իմ վրաս
Հարուստը, — Ի՜նչ վրաս...
Բայց չէ գերի
Ձին ու չորի.
Ես ախոռներ
Չեմ ախորժեր ..
Ընկերներու՝
Որ են անուս,
Երթամ ըսեմ
Խօսք մը վրսեմ.
Կ'տ իմաստուն
Ունիմ անուն.
Գիտութիւններ
Եմ ես տըվիւր, —
Խորհէր այսպէս. —
Գտաւ զաղուէս,

Ըսաւ անոր.
«Աղուէս աղորոք,
Չեմ երանիկ,
Խոճի մարդիկ
Տըվին անուն
Գոհատ իմաստուն.
Ունիմ հրաման
Դաս տաւ մանկան,
Գիտեց լաճառ.
Խօսել եւ ծան .., —
Աղուէսն աղու
Ի խաղ կ'անուս,
Հըստուս գին
Իշուն խօսքիւ։ —
Միք գրաստ պարծուկ
Ելաւ ծածուկ.
Գտնել ակուսք
Գիտեց մեծ խումբ։
Այսպէս մեր գրաստ
Գողցւ. «Փարգաստ,
Ազգայի իմ տէր
Ձիս մեշտ խըթը,
Ոչ տայ ինձ կեր,
Պարապ պարկեր

Տոկիս կապէր,
Անգուի իմ տէր ..
Հիմա շուտով
Պարծիմ իւր քով.
Եմ գիտնական
Մեծ ծարուսան .., —
Խոնէ անձա՛հ
Խանէր յաճախ։ —
Բայց, ծայր, մտրակ
Մթափեց արագ,
Էջ մծաբան
Կերաւ ծեծ, գան ... —
«Խոտան մարդիկ
Միշտ նախանձիք
Խօղճ անասնոց
Կու տաք լիցք,
«Չէր ղուց ուզեր
Որ ուրիշներ
Չեզ պէս ըլլան
Բալ ծարուսան.
Ես եմ տըկար,
Մարդիկ յիմար,
Բազանաբար
Չէր ղուք վախար.
Բայց ցոյց ծեզ տամ՝
Ես մի անգամ՝
Թ'առիւն չըզօր
Ի՜նքն իմ հօր,»

Այսպէս ըսաւ.
Գոհատը շտապաւ
Մորիթ առիւծու
Իւր վրան կ'առնու։ —
Աչք բոցավառ,
Առիւծաբար
Միշտ մընչէ,
Բայց .. կը խանչէ.
Ազին ղալար
Բաշեր ծովար
Հայրով ուզգին
Շըջէ շորս ղին։
Մարտափ ու մահ
Կ'աղէ մեծ վախ.
Մարդիկ փախչին
Գազանք պակչին ...
Այսպէս արագ
Իշու ծուռակ
Գտնել պատիւ
Երբաւ հարցիւ։ —
Բայց մեր աղուէս
Եանդուզ ու վէս
Վազեց շուտով
Միք իշուն քով։
«Ա՜յ էջ աղբար
Ես չեմ վախար
Զու հարցներէ.
Խոճի ներէ,

Ը՞ր դուռն այսպէս
ծալտի՞ն կ'ուզես.
Տես ահանջներ
Դուրս են մնացեր . . . —
Մարդ ու գազան
Չեղջ գաւազան
Խեղճ իշուկին
Խօստ ծծծ գարկին: —
Այս է վախճան
Անմիտ մարդկան.
Որ են տղգէտ,
Կ'ուզեն յաւէտ

Մեծ իմաստուն
Անտու ամուն:
Հրապարակաւ
Շատ թէ սակաւ
Վարդապետն
Դատապետն
Ջննադատն
Գործաւոր ամէն:
Բայց խայտառակ
Ժողք ու ծանակ
Կամ՝ շուտ կ'ընան
Կամ՝ անազան:

Բ ա ճ Կ ո չ ո չ Ի

ՄԱՆՈՒՇԵԼԿ

ՄԱՆՈՒՇԵԼԿ

ՈՒՄԱՆԻՏ

(Շարժական)

Էպէտեւ այն առաջին ժա-
մացոյցները միայն ժա-
մեր կը նշանակէին, սա-
կայն բնական էր որ պա-
կասութիւն մ'ունենային
եւ մեծագոյն պակասու-
թիւն մը՝ եթէ ժամերէն
զատ՝ միւս փոքրիկ ժա-
մանակի միջոցներն ալ
ցուցնէրու համար յո-
րիւնէին: Զիարդ եւ իցէ, ժամանակն այն ժա-
մանակի մեծատանց համար միայն հետաքրքրա-
կան բան մըն էր. եւ անհամեմատ իր մը կը
համարէին զայն՝ բաւական օր միայն գործէր՝
հոգ չէր թէ առաջ կամ՝ ետ կ'երթար: Այս
ժամացոյցներն եթէ տանց զարդարանքի համար
չլինուէին, ժամագործը ըստ այնմ կը ջանային
զանոնք զարդարել եւ տալ անոնց զանազան
գեղեցիկ կամ անհնգեթեմ ու անճաշակ ձեւեր:
Արդէն Հինային մերձաւոր հետեւողը փորձե-
ցին ժամացոյցը մանրանկարով զարդարել եւ
զետեղել տեսակ մը փոքրիկ անուշահոտ տփոյ

մէջ, որ նոյն ժամանակներն՝ «Մուշկի տոփ»,
անուամբ ի գործածութեան էր: Այժմու ժա-
ղովածոյցներու մէջ տակաւին կը գտնուին
նիւռնպերիեան այնպիսի հետաքրքրական եւ
զարդարուն ձեւերով ժամացոյցներ, յորոց ոմանք
բիւրեղէ եւ շատերն ալ ուրիշ պատուական
քարերու մէջ ագուցուած են եւ արտաբերուած
կը տեսնուին իրենց բոլոր մեքենաներովը: Հին
նիւռնպերիեան ժամացոյցներէն մին կաղնոյ ձեւ
ունի եւ անուաւոր ատրճանակի փակալաւով
մը զարդարուած է վայելապէս, զոր հասանա-
կանաբար՝ իբրեւ զարթոնցիչ գործածած են:
Երաղիկներն ու պտուղներն ալ ծոցի ժամագոր-
ծութեան մէջ երեւցան՝ գլխաւորաբար իբրեւ
նորաձեւութիւն. պատեանն երբեմն տանձ մը՝
խնձոր մը՝ ձմերուկ մը կամ բնական ինչեւիցէ
ախտադրութիւն մը կը ներկայացընէր: Կենդա-
նեաց պետութիւնն իսկ իւր ներկայացուցիչն ու-
նեցաւ ծոցի ժամագործութեան մէջ. ամէնէն
հաճոյական ու սիրելի ձեւն էր բադի ձեւով
ժամացոյցներու ձեւը, որոնք առ ի զարդ միայն
կը գործածուէին: Նոյն իսկ մեռելի գանգոյ ալ
իր սիրողը գտաւ եւ մեռելի գուռն շինող գա-
նազան արուեստագէտներ զանոնք այլեւայլ նկա-
տողական իմաստնալից վիճիւններով կը զարդա-
րէին՝ որոնք մինչեւ ցայսօր ժողովածոյցներու մէջ
կը պահուին ինամով: Բարեպաշտներ՝ զոր օրի-
նակ՝ կուսաններն՝ իրենց ժամացոյցներն խաչի
ձեւով շինել կու տային եւ կու ձգեքներուն վրայ
կը կրէին եւ կամ կը զետեղէին զանոնք իրենց
աղօթագրոց կողերուն վրայ: Իսկ արք այն ժա-
մանակն շրջագայութեան տեսակ մը գաւազան-
ներ կը գործածէին, որոնց ծայրը փոքրիկ ժա-
մացոյց մը շինել կու տային. նաեւ յաճախ մա-
տանեաց ականակապիւններու մէջ ժամացոյց մը
կ'ագուցանէին արուեստօրէն ու ճաշակալից
կերպով: Նորագոյն ժամանակն իւր ամենախոր-
տ արուեստական միջոցներովը տակաւին շատ եւ
շատ հեռու է հասարակէն մեզմէ 200 տարի
յառաջ պարողներուն այս փոքրիկ մեքենակա-
նութեան արուեստին. եւ մարդս կը զարմանայ
թէ հիններն ինչպէս կրնային այնպէս կատարեալ
մեքենական կարմանն այնչափ փոքրիկ միջոցի
մէջ զետեղել: Լոնտոնի առաջին արուեստահաս-
դիսին մէջ ի տես դրուած էր հեղուեստական
ժամացոյց մը, որուն սրամագիւրջ 3 հարկու-
րորդամասը էր եւ դիւրութեամբ գրչակալի
մը (porte-plume) մէջ հաստատուած էր: Այս
ժամացոյցը կը ցուցնէր ժամերը՝ վայրկեաններն
ու ամսոյ օրերը: Լոնտոնցի նշանաւոր ժամա-